

Sadik Qaka – *Bestemors bok*

I den albansk/norske diktsamlingen *Bestemors bok* møter vi et jeg, en han, en poet, som på det ytre plan befinner seg i Norge og reiser tilbake til sin døende bestemor i Kosovo. Reisen tar ham ikke bare tilbake til bestemor og landsbyen, men også tilbake i minnet om en barndom han og familien flyktet fra. Familien fikk et nytt liv i Norge, mens bestemor ble igjen. Tid og rom kobles sammen på nye, poetiske måter i det diktsamlingen bringer oss stadig nærmere bestemor og alt hun representerer. Poeten møter ikke bare sine egne minner, men blir også konfrontert med sine egne språk og de komplekse referanserammene han erfarer livet ut ifra. Diktsamlingen er modig og reflektert, og gir leseren innsikt i identitetsspørsmål og den flerdimensjonale tilhørigheten mange flyktninger og deres barn kan føle på og oppleve.

Bestemors bok er femte utgivelse i Parallell; en serie med tospråklige diktsamlinger initiert av Stiftelsen LESE og utgitt av Aschehoug forlag. Diktsamlingene er skrevet av minoritetsspråklige poeter bosatt i Norge, og arbeides frem gjennom verkstedsmetoden, der poeten samarbeider tett med både oversetter, redaktør og rådgiver. I verkstedene jobber teamet parallelt med redaksjonelle tilbakemeldinger på diktene og oversettelse av diktene til norsk. Med *Bestemors bok* har Sadik Qaka ikke bare skapt en vakker og tankevekkende bok, han har også bidratt til å videreutvikle både serien Parallell og verkstedsmetoden ved å være den første poeten som har skrevet alle diktene på begge språkene selv. Qaka kom fra Kosovo til Norge som barn, og er derfor både tospråklig og krysskulturell.

Qakas rike språkbakgrunn som tospråklig, akademiker og poet tematiseres i diktene når poeten blir konfrontert med hva som egentlig kan uttrykkes, for når bestemor snakker – selv i de norske diktene – er språket alltid albansk. Dette doble språkarbeidet har krevd både tålmodighet og nøyaktighet, og en ærlig tilnærming til språkets betydning i et hvert liv. Tilbake har vi fått en unik bok som osrer av respekt for alle menneskers bestemor og arven etter dem som gikk før oss.

Sadik Qaka har en MA i Samfunnsgeografi og tar nå en PhD ved Senter for tverrfaglig kjønnsforskning, UiO. Han var med å starte tidsskriftet *VOKS*, der han også har publisert dikt og fotografier. *Bestemors bok* er hans debut.

Sadik Qaka tildes Ordknappen 2025 for den parallellspråklige diktsamlingen *Bestemors bok*.

Stiftelsen LESE